ประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

An effectiveness of implementation of the Nationality Act (No.5), B.E. 2555 with special emphasis on granting Thai citizenship to Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province.

ชนน หนูทอง*
Chanon Hnuthong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และ 2) ศึกษาปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 130 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าไคสแคว์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ด้านการยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด ตามลำดับ และ 2) ปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง พบว่า ปัจจัยด้านมาตรฐานนโยบาย ด้านการบังคับใช้กฎหมายมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: ประสิทธิผล, การนำนโยบายไปปฏิบัติ, ไทยพลัดถิ่น, การขอคืนสัญชาติ

* สำนักข่าวแห่งชาติ

ABSTRACT

This research aimed to study 1) Level of An effectiveness of implementation of the Nationality Act (No.5), B.E. 2555 with special emphasis on granting Thai citizenship to Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province. and 2) The causal relationships between the policy implementation factors and the Effectiveness of implementation of the Nationality Act (No.5), B.E. 2555 with special emphasis on granting Thai citizenship to Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province. The sample were 130 informants from Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Chi-Square analysis and multiple regression analysis.

The research result were as follows: 1) An effectiveness of implementation of the Nationality Act (No.5), B.E. 2555 with special emphasis on granting Thai citizenship to Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province were overall at average level. Considering in each aspect was at high level in application for proving of Thai diaspora, was low level in verification of family tree, examining witnesses, consideration of Thai diaspora Authority committee, a process of filing Thai nationality to applicant, respectively. and 2) The factors of the policy implementation and an effectiveness of implementation of the Nationality Act (No.5), B.E. 2555 with special emphasis on granting Thai citizenship to Thai diaspora in Mueang Ranong, Ranong Province was the positive relation with statistical significance .001 in standards policy, law enforcement and at statistical significance .01 was resource policy.

Keywords: Effectiveness, Policy implementation, Thai diaspora, Granting citizenship

บทนำ

คนไทยพลัดถิ่น เป็นคนไทยไร้สัญชาติ เพราะการปักปันเขตแดนใหม่ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเมื่อกว่า 100 ปีที่ผ่านมา เป็นกลุ่มคนที่เคยอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ “มะริด ทวาย ตะนาวศรี” ของเมียนมา หรือบางส่วนของเกาะกง ประเทศกัมพูชา คนเหล่านี้กลับมาอยู่ในประเทศไทยนานแล้วแต่ยังไม่ได้สัญชาติไทย ในเขตประเทศไทยมีคนไทยพลัดถิ่นประมาณ 50,000 คน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ขึ้นทะเบียนแล้ว 18,309 คน ใน 6 จังหวัด คือ ระนอง ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ พังงา ตาก และตราด มีผู้พลัดหลงทางทะเบียน/ผู้ตกสำรวจ/ผู้เกิดใหม่อีกกว่า 30,000 คน คนไทยพลัดถิ่นรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายการแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมผลักดันร่างแก้ไขกฎหมายสัญชาติ ว่าด้วยการคืนสัญชาติไทยให้คนไทยพลัดถิ่น นานกว่า 12 ปี จนกระทั่งมีพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555

รวมเวลาการพยายามแก้ไขปัญหาการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นนานกว่า 10 ปี โดยมีการกำหนดกระบวนการขอคืนสัญชาติไทย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น 2) การตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3) การพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และ 4) กระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด แต่ระยะเวลาผ่านไปของการประกาศใช้กฎหมายนาน 4 ปี มีคนไทยพลัดถิ่นได้รับรองตามกฎหมายนี้ประมาณ 4,820 คน เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องกระบวนการขอคืนสัญชาติไทย และการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องในหลายประการ

กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ที่กรมการปกครองได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ทั้งสิ้นประมาณ 2,393 คน ยื่นคำขอเข้ากระบวนการพิสูจน์สัญชาติ จำนวน 645 คน หรือร้อยละ 26.95 ได้รับสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 เสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 337 คนหรือร้อยละ 14.08 (ที่ทำการปกครอง อำเภอเมือง จังหวัดระนอง, 2559) เนื่องจากในพื้นที่จังหวัดระนองมีปัจจัยปัญหาหลากหลาย เช่น กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ไม่มีความเชื่อมั่นในกระบวนการขอคืนสัญชาติ มีคนกลุ่มอื่นที่ไม่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 มายื่นคำขอคืนสัญชาติ ไม่สามารถหาพยานหลักฐานตามกระบวนการได้ ปรากฏความพยายามนำชาวเมียนมาเข้ามาสวมสิทธิ์ในกระบวนการ ทำให้กระบวนการขอคืนสัญชาติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีปัญหาอุปสรรคและมีความล่าช้า คนไทยพลัดถิ่นเกิดความเบื่อหน่ายและเริ่มหมดหวังกับการได้รับสัญชาติไทย

จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ติดตามกระบวนการตามระเบียบการขอคืนสัญชาติและได้รับทราบอุปสรรคปัญหาในการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ต้องทำให้ถูกต้องและผู้รับปฏิบัติควรได้รับการคืนสัญชาติอย่างเป็นธรรมทุกด้าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในแต่ละพื้นที่ว่าเป็นอย่างไร มีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยอย่างไร และมีข้อเสนอแนะที่สำคัญอย่างไรบ้าง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขเร่งรัดกระบวนการและขั้นตอนการคืนสัญชาติไทยให้กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นและชนกลุ่มน้อยอื่น กลับมามีสัญชาติไทยให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

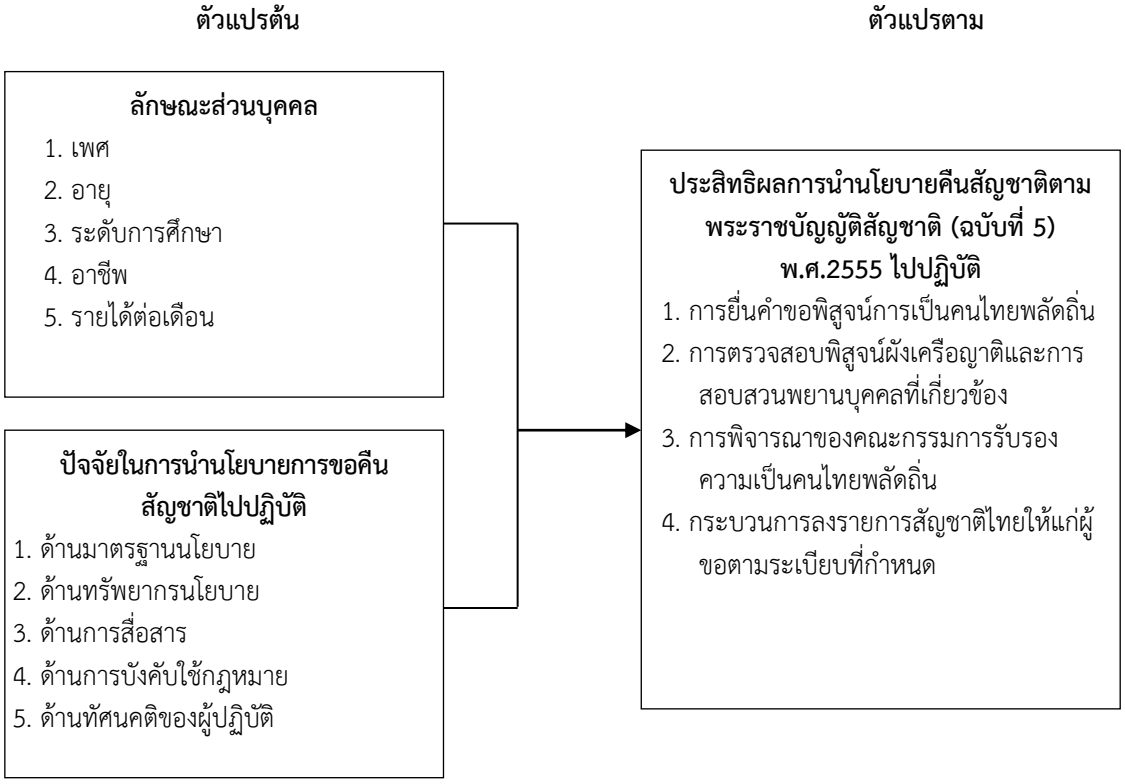
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2. ศึกษาปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยกำหนดตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย 1) การยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น 2) การตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3) การพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น 4) กระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด และปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติ ได้แก่ 1) ด้านมาตรฐานนโยบาย 2) ด้านทรัพยากรนโยบาย 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย และ 5) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวนเป้าหมายคนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 2,393 คน กลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Samuel B. Green (อ้างถึงใน ณัฐพล ขันธไชย, 2557, หน้า 140-144) ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีจำนวน 5 ข้อ ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติโดยประยุกต์ตัวแบบสหองค์การในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2543, หน้า 448) ได้แก่ 1) ด้านมาตรฐานนโยบาย 2) ด้านทรัพยากรนโยบาย 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย และ 5) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติจำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ได้แก่ 1) การยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น 2) การตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ 3) การพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น4) กระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะคำถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็น และตอนที่ 3 เป็นการสอบถามระดับการมีส่วนร่วม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท เสกล Likert Rating Scale โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งระดับของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช, 2554, หน้า 23-24)

ตอนที่ 4 เป็นแบบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการนำนโยบายคืนสัญชาติไทยของคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังกลุ่มตัวอย่างคนไทยพลัดถิ่นด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นคนไทยพลัดถิ่น และเครือข่ายการแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย ใน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) และวิเคราะห์ระดับปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ และระดับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช2555 ไปปฏิบัติ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) และปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืน

สัญชาติไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 อาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

2. ปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยรายด้านที่มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก คือ ด้านมาตรฐานนโยบาย รองลงมามีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านการสื่อสาร ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดในด้านทรัพยากร ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษารายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านมาตรฐานนโยบาย ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากในเรื่องนโยบายการขอคืนสัญชาติเป็นประโยชน์ต่อคนไทยพลัดถิ่นทุกคน รองลงมาคือวัตถุประสงค์ของนโยบายการขอคืนสัญชาติมีความชัดเจน นโยบายการขอคืนสัญชาตินำไปกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในทุกระดับของกระบวนการขอคืนสัญชาติ และมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องมีการชี้แจงนโยบายให้คนไทยพลัดถิ่นรับทราบ และนโยบายง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ตามลำดับ

2.2 ด้านการสื่อสาร ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องความเข้าใจอย่างชัดเจนต่อนโยบายการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น รองลงมาคือมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยในเรื่องการสื่อสารข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและคนไทยพลัดถิ่นให้เข้าใจตรงกันในวัตถุประสงค์ของนโยบาย การนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดในเรื่องข้อมูลที่สื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขอคืนสัญชาติมีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ การประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนไทยพลัดถิ่นและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐอย่างทั่วถึง ตามลำดับ

2.3 ด้านทรัพยากรนโยบาย ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่มีความรู้ดีเกี่ยวกับการดำเนินนโยบาย วิธีการดำเนินการต่อการคืนสัญชาติง่ายและชัดเจน การจัดสรรเงินไปทำกิจกรรมในนโยบายการขอคืนสัญชาติ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ดำเนินงานมีเพียงพอต่อการดำเนินนโยบาย และเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดำเนินนโยบายขอคืนสัญชาติ ตามลำดับ

2.4 ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการนำกฎหมายเกี่ยวกับการคืนสัญชาติมาใช้กับกลุ่มคนไทยพลัดถิ่น รองลงมาคือการดำเนินการตามขั้นตอนการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐกับภาคเอกชนและภาคประชาชน มีการนำไปปฏิบัติอยู่ ในระดับน้อยที่สุด ในเรื่องการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหาผลประโยชน์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการตรวจสอบผู้แอบแฝงเข้ามาสวมสิทธิ์การขอคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ตามลำดับ

2.5 ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ ในภาพรวมมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยในเรื่องเจ้าหน้าที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดในเรื่องเจ้าหน้าที่มีการยอมรับต่อนโยบายขอคืนสัญชาติด้วยการทำงานที่รวดเร็วและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่

ได้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการตามนโยบายการขอคืนสัญชาติ และเจ้าหน้าที่ทุ่มเทเสียสละเวลาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับนโยบาย ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์พบว่าในภาพรวม มีประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย ในด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษาเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น ในภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดทุกข้อเรียงลำดับดังนี้ มีการยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมหลักฐานที่กำหนดรองลงมาเป็นผู้ที่ไม่ได้ถือสัญชาติอื่น มีหลักฐานแสดงผังเครือญาติ มีหลักฐานรับรองแสดงคุณสมบัติเป็นผู้รักชาติไทย และการยื่นคำขอเป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ตามลำดับ

3.2 ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง การชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติถูกต้องชัดเจน รองลงมาคือคนไทยพลัดถิ่นที่มีคุณสมบัติสามารถเข้าถึงขั้นตอนการปฏิบัติ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยในเรื่องการตรวจสอบเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ มีการดำเนินการตรวจสอบตามระยะเวลาที่กำหนด และมีการอำนวยความสะดวกต่อผู้เข้าสู่กระบวนการขอคืนสัญชาติ ตามลำดับ

3.3 ด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ในภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติถูกต้องชัดเจน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยในเรื่องการพิจารณาเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ การพิจารณาเป็นไปด้วยความเป็นธรรม การดำเนินการพิจารณาเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และมีการประชาสัมพันธ์ผลการพิจารณาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

3.4 ด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด ในภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับดังนี้ การแจ้งลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านเป็นไปตามระเบียบ รองลงมาผู้ยื่นคำขอได้รับสัญชาติไทยตามเวลาที่กำหนด มีการอำนวยความสะดวกต่อผู้ได้รับการรับรองการเป็นคนไทยพลัดถิ่น การออกหนังสือรับรองเป็นไปตามเวลาที่กำหนด และมีการประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าการดำเนินการต่อเนื่อง ตามลำดับ

4. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้

4.1 เพศ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 อายุ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.3 อาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.4 รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง และและด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5. ปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติโดยรวม อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมาตรฐานนโยบาย และปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบายมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ	ประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง				
	B	S.E.	สปส. Beta	t	Sig
(ค่าคงที่)	-.147	.211	-	-.693	.48
1. ด้านมาตรฐานนโยบาย	.501	.054	.519	9.301***	.000
2. ด้านการสื่อสาร	.073	.057	.063	1.290	.200
3. ด้านทรัพยากรนโยบาย	.238	.079	.157	3.007**	.003
4. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย	.340	.059	.336	5.789***	.000
5. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	-.005	.088	-.003	-.053	.958

หมายเหตุ * P $\leq$ 0.05 R^2 = 0.753

** P $\leq$ 0.01 R^2 = 0.743

*** P $\leq$ 0.001 F = 75.685

ระดับนัยสำคัญ = 0.001

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถแยกได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยด้านมาตรฐานนโยบาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในด้านการยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น ด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการพิจารณาของ

คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.2 ปัจจัยด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และในด้านการยื่นคำขอพิสูจน์การเป็นคนไทยพลัดถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ ในด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และในด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 ปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ ในด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และด้านกระบวนการลงรายการสัญชาติไทยให้แก่ผู้ขอตามระเบียบที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.5 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในด้านการตรวจสอบพิสูจน์ผังเครือญาติและการสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติโดยภาพรวม มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เป็นผลที่แสดงให้เห็นว่าปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เกิดจากปัจจัยในการนำนโยบายการขอคืนสัญชาติไปปฏิบัติทั้งองค์ประกอบหลักในการบริหารและตัวบุคลากรเอง และวัตถุประสงค์ของนโยบายการขอคืนสัญชาติต้องมีความชัดเจน มีการนำกฎหมายเกี่ยวกับการคืนสัญชาติมาใช้กับกลุ่มคนไทยพลัดและมีการดำเนินการตามขั้นตอนการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ คนไทยพลัดถิ่นมีความเข้าใจอย่างชัดเจนต่อนโยบายการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น มีการสื่อสารข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและคนไทยพลัดถิ่นให้เข้าใจตรงกันในวัตถุประสงค์ของนโยบาย เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด และมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย เจ้าหน้าที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินนโยบาย และวิธีการดำเนินการต่อการคืนสัญชาติง่ายและชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Ripley and Franklin (1986, p.4) กล่าวว่า นโยบายเป็นสิ่งที่ทำขึ้นหลังจากการออกกฎหมายโดยผู้มีอำนาจ หรือเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายของนโยบายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแสดงที่หลากหลาย แต่ที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการที่เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้นโยบายของรัฐบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ และ Van Meter & Van Horn (1975, pp.445-448) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้แผนงาน (Program) บรรลุผล ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีอยู่สามประการด้วยกัน คือ ประการแรก ได้แก่ การตีความ (Interpretation) ซึ่งหมายถึงการแปลความหมายของแผนงานให้เป็นคำสั่งที่ปฏิบัติได้ ประการที่สอง ก็คือ องค์การ (Organization) ซึ่งหมายถึงการจัดตั้งการและ

ระเบียบวิธีการปฏิบัติเพื่อให้แผนงานบรรลุผล และประการสุดท้าย คือ เรื่องของการปฏิบัติ (Application) ซึ่งได้แก่ การให้บริการต่าง ๆ เช่นเดียวกับประชุม รอดประเสริฐ (2539, บทคัดย่อ) ได้เสนอกระบวนการในการนำนโยบายไปปฏิบัติดังต่อไปนี้ 1) กำหนดเฉพาะเจาะจงจุดมุ่งหมายในเชิงปฏิบัติของนโยบาย 2) ระบุถึงทักษะที่จำเป็นและบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้นโยบายนั้นโดยชัดเจน 3) กำหนดมาตรฐานในการสรรหาและการพัฒนาทักษะของผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้นโยบายนั้น 4) กำหนดเฉพาะเจาะจงถึงโครงสร้างและวิธีการในการควบคุมนโยบาย 5) เลือกเฉพาะเป้าหมายที่มีความสำคัญมาก ๆ แล้วนำไปปฏิบัติก่อนหลังตามลำดับโดยคำนึงถึงตามความจำเป็นและความเหมาะสมเป็นหลัก และ 6) กำหนดเฉพาะเจาะจงถึงสัมพันธภาพกับหน่วยงานหรือองค์การอื่น ๆ

2. ผลการวิจัยประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยภาพรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง เป็นผลที่แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีการบริหารจัดการนำนโยบายคืนสัญชาติไปปฏิบัติเกิดจากสาเหตุทั้งจากองค์ประกอบทั้งส่วนตนของเจ้าหน้าที่ และจากองค์ประกอบของการบริหารจัดการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติ ในการที่มีการยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมหลักฐานที่กำหนด มีการชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติถูกต้องชัดเจนที่คนไทยพลัดถิ่นที่มีคุณสมบัติสามารถเข้าถึงขั้นตอนการปฏิบัติ มีการพิจารณาเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ การแจ้งลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านเป็นไปตามระเบียบ และผู้ยื่นคำขอได้รับสัญชาติไทยตามเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 26) ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลเป็นการวัดผลผลิตของงาน (Output) ซึ่งเป็นการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ บางครั้งไม่ได้คำนึงถึงปริมาณทรัพยากรที่ใช้ในกระบวนการปฏิบัติงาน จะอธิบายถึงการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Doing the right things) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือวิธีการที่จะทำให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนประสิทธิภาพจะแสดงถึงความสำคัญระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิต (Output) โดยมีเป้าหมายที่จะใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรที่ต่ำที่สุด และสอดคล้องกับพิทยา บวรวัฒนา (2544, หน้า 184) สรุปว่าการวัดประสิทธิผลการปฏิบัติงานขององค์การมี 4 วิธี คือ 1) วัดจากความสามารถขององค์การในการบรรลุเป้าหมาย (The goal-attainment approach) โดยถือหลักว่าประสิทธิผลขององค์การวัดได้จากความสามารถขององค์การในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ 2) วัดโดยอาศัยความคิดระบบ (The system approach) เป็นการวัดประสิทธิผลขององค์การโดยคำนึงถึงความสามารถขององค์การในการหาปัจจัยนำเข้า 3) วัดจากความสามารถขององค์การในการชนะใจผู้มีอิทธิพล (The strategic-constituencies approach) โดยในองค์การหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วยบุคคลและกลุ่มที่มีอิทธิพลสามารถกำหนดความอยู่รอดขององค์การได้ 4) วัดจากค่านิยมที่แตกต่างกันของสมาชิกองค์การ (The competing-values approach) เพราะในองค์การประกอบไปด้วยบุคคลหลายฝ่ายฝ่าย และมีความต้องการที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการยอมรับให้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติแก่คนต่างด้าว พบว่า ไทยได้มีกระบวนการการแปลงสัญชาติ 4 ลักษณะ คือ 1) กระบวนการของรัฐในการรับคำร้องของคนต่างด้าวที่จะแปลงสัญชาติไทย 2) กระบวนการของรัฐในการพิจารณาปัญหาการให้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติแก่คนต่างด้าว 3) กระบวนการของรัฐในการอนุญาตให้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติแก่คนต่างด้าว และ 4) กระบวนการของรัฐเพื่อทำให้การแปลงสัญชาติมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายไทย

3. ลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีราพิเชฐ์ ลิ้มเพชรชัยกุล (2559, หน้า 112-115) พบว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการนำนโยบายปราบปรามการค้าประเวณีแอบแฝงไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอ

หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสุชาติ เศวตบดี (2549, หน้า 74) พบว่า ทุกปัจจัยกระบวนการนำนโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียน ปัจจัยในการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมาตรฐานนโยบาย และปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมาย มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบายมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพศักดิ์ บุณยรัตพันธุ์ (2536, หน้า 143-148) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร รวมกันสามารถอธิบายความมีประสิทธิผลการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเหนือระดับ .01 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการอธิบายประสิทธิผลมากที่สุด ได้แก่ ความพร้อมของทรัพยากร รองลงมาตามลำดับคือ ความซับซ้อนของโครงสร้าง และความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี แสงสุวรรณ (2551, หน้า 97-101) พบว่า ด้านทรัพยากรนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอแก่การปฏิบัติงานตามนโยบายของการจัดระบบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนเพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ค้นพบข้อเสนอแนะซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการนำนโยบายคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่นไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านมาตรฐานนโยบาย ควรกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายให้ชัดเจนและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันทั่วทุกพื้นที่มากขึ้น

1.2 ด้านทรัพยากรนโยบาย ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ดีเกี่ยวกับการดำเนินนโยบาย กำหนดวิธีการดำเนินการต่อการคืนสัญชาติง่ายและชัดเจน จัดสรรเงินทำกิจกรรมและส่งเสริมให้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดำเนินนโยบายขอคืนสัญชาติ

1.3 ควรปรับปรุงด้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น ตรวจสอบผู้แอบแฝงเข้ามาสวมสิทธิ์การขอคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น มีกระบวนการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหาผลประโยชน์จากนโยบาย

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

2.1 ควรปรับปรุงด้านการสื่อสาร ส่งเสริมให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจนต่อนโยบายการคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น มีการสื่อสารข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและคนไทยพลัดถิ่นให้เข้าใจตรงกันในวัตถุประสงค์ของนโยบาย การสื่อสารมีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนไทยพลัดถิ่น และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐอย่างทั่วถึง

2.2 ควรส่งเสริมด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด ยอมรับต่อนโยบาย ทำงานอย่างรวดเร็วและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติ สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และขอให้ทุ่มเทเสียสละเวลาในการปฏิบัติงาน

2.3 ควรปรับเปลี่ยนขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ที่อาจซ้ำซ้อนและไม่จำเป็นเพื่อทำให้การดำเนินการคืนสัญชาติมีความรวดเร็ว ประหยัดเวลาและงบประมาณ

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติของจังหวัดในภาคต่าง ๆ เพื่อจะได้เห็นในภาพรวม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่กว้างขึ้น

3.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในระดับประเทศ

3.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพการนำนโยบายคืนสัญชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2555 ไปปฏิบัติในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย. (2559). **เอกสารคณะกรรมการรับรองคนไทยพลัดถิ่น.** กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2554). **คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับการศึกษามัธยมศึกษา.** กรุงเทพฯ: จูนพับลิชชิ่ง.

ณัฐพล ขันธไชย. (2557). บทวิจารณ์บทความ Green. S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? Multivariate Behavioral Research. **วารสารเกษมบัณฑิต. 15.(1),** มกราคม – มิถุนายน 2557.

เทพศักดิ์ บุณยรัตน์พันธ์. (2536). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ที่ทำการปกครองอำเภอเมือง จังหวัดระนอง. (2559). **เอกสารสรุปผลการปฏิบัติงานคืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง.** ระนอง: ผู้แต่ง.

ธีราพิเชฐ์ ลิ้มเพชรชัยกุล. (2559). **ประสิทธิผลของการนำนโยบายปราบปรามการค้าประเวณีแอบแฝงไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** วิทยานิพนธ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติสแตมฟอร์ด.

ประชุม รอดประเสริฐ. (2539). **การบริหารโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. (2543). **ปัญหาการยอมรับให้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติแก่คนต่างด้าว.** กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิทยา บวรวัฒนา. (2544). **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญศรี แสงสุวรรณ. (2551). **ผลกระทบจากการจ้างแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองทำงานในจังหวัดสมุทรสงคราม.** สมุทรสงคราม: สำนักงานจัดหางานจังหวัดสมุทรสงคราม.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2542). **องค์การและการจัดการ.** [ม.ป.ท.].

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2543). **นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ.** กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

สุชาติ เศวตบดี. (2549). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cronbach, L. J. (1970). **Essentials Of Psychological Testing** (3rd ed). New York: Harper & Row.

Ripley, R. B. & Franklin, G. A. (1986). **Policy Implementation And Bureaucracy.** Chicago: Dorsey Press.

Sabatier, Paul A. & Mazmanian, Daniel A. (1983). **Polocy Implementation.** In Stuart S. Nagel, ed. Encyclopedia of policy studies. New York: Marcel Dekker

Van Meter, D.S.& Van Horn, C.E. (1975). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. **Administration and Society, 9(46),** 4.